
MILJENKO GRGIĆ

(Split, 17. srpnja 1951. – Split, 14. svibnja 2011.)

U Splitu 14. svibnja 2011. u 60. godini života preminuo je dr. Miljenko Grgić, hrvatski muzikolog i redoviti profesor na Umjetničkoj akademiji Sveučilišta u Splitu. Uz znanstveni i stručni rad, koji se temeljio na arhivskim istraživanjima splitskoga glazbenog života, bavio se glazbenom kritikom i publicistikom, pedagoškim radom te organizacijom glazbenih događanja u Splitu i široj okolici sa stalnim naglaskom na promicanju hrvatske glazbene baštine. Svojim djelovanjem ostavio je neizbrisiv biljeg u glazbenom životu rodnoga Splita, usmjerivši u radu mnoge koji su ga poznavali i pratili na njegovu životnom i profesionalnom putu.

Nakon što je završio klasičnu gimnaziju „Natko Nodilo” i diplomirao Glazbeni odgoj na Pedagoškoj akademiji u Splitu (1972.), dr. Grgić nastavio je školovanje na Muzičkoj akademiji u Sarajevu, gdje je diplomirao Glazbenu teoriju (1974.), a potom magistrirao na Odsjeku za muzikologiju (1983.). Doktorirao je na Filozofskom fakultetu u Zadru (1995.) s temom koja predstavlja središte njegova cjeloživotnog znanstvenog zanimanja, a koja razrađuje profesionalne aspekte glazbe u splitskoj katedrali od 1750. do 1940. godine. Uz strukovno članstvo u Hrvatskom muzikološkom društvu i Hrvatskom društvu skladatelja bio je članom prosudbenog tijela za dodjelu državnih nagrada za znanost te nacionalnog vijeća za znanost Republike Hrvatske (od 2008., odnosno 2009. do kraja života).

Svatko tko je poznao dr. Grgića znao je koliko su mu značile svakodnevne šetnje Marjanom, provedene u bistrinju misli i osmišljavanju novih muzikoloških projekata. Organizaciji građe pridavao je najveći značaj, ne bivajući zadovoljan sve do onog trenutka do kada ne bi imao jasno razradenu ideju vodilju. Na takav je način pristupao uobličivanju znanstvenih tekstova, ali i organizaciji brojnih glazbenih manifestacija kojima su njegove kreativne vizije dale sasvim osobit pečat ili, čak, preusmjerile i obogatile tijek. To je vidljivo od prvog uredničkog zaposlenja na III. programu Radio Sarajeva, preko Muzičke produkcije RTSA, organizacije i osnivanja brojnih glazbenih festivala (umjetnički ravnatelj festivala ozbiljne glazbe *Sarajevske večeri muzike*,

Hrvatskog festivala mandolinista *Mandolina Imota*, festivala duhovne glazbe *Cro Patria* u Splitu, festivala *Susreti klapa na Klisu*, klapskih večeri *Sudamnja* u Splitu, marijanskog festivala *Klape Gospi Sinjskoj* u Sinju te *Festivala dalmatinskih klapa* u Omišu), pa sve do monografskih edicija posvećenih spomenutim organizacijama (*40 godina Omiškog festivala* (2009), *Ljetopisi Festivala dalmatinskih klapa - Omiš: 1967.-2006.* (2006), *Gradski zbor Brodosplit: 1972. - 2002.* (2003)) i oblikovanja koncertnih programa za upoznavanje djela splitskih i hrvatskih autora (J. Bajamontija, A. Albertija, I. Jeličića i drugih).

Pored dojmlija angažmana u bogaćenju kulturne i glazbene ponude grada (organizator koncertnih ciklusa, pročelnik za kulturu grada Splita, predsjednik Hrvatskog kulturnog društva Napredak, član festivalskog vijeća Splitskoga ljeta), Grgić je svoju aktivnost posvetio i brizi za odgoj mladih talenata i publike. Kao predsjednik Glazbene mladeži Split (čiji je bio doživotni počasni predsjednik), zalagao se za unapređenje amaterske djelatnosti i pokretanje širokog dijapazona programskih aktivnosti namijenjenih mlađim naraštajima kojima je sudjelovanje u kulturnom i glazbenom životu sredine postalo potrebom i izborom. Dijelu kvalitativno superiornih, stvaralački poticajnih, pa stoga i posebno prepoznatljivih programskih sadržaja koje je, zajedno s maestrom Vinkom Lesićem, zamislio i ostvario, a u organizaciji Glazbene mladeži Splita, pripadaju Dani duhovne glazbe *Cro Patria* – festivalski projekt koji okuplja stvaralačke i reproduktivne snage domaće i međunarodne zbarske scene. Na pragu drugog desetljeća svojega postojanja, taj je projekt izrastao u glazbenu manifestaciju respektabilnih atribucija svjedočeci put smislenosti i svrsishodnosti amaterizma kojega je Grgić osobito podsticao.

Uz aktivno sudjelovanje u organizaciji glazbenog života, istakao se i kao njegov kroničar i kritičar pišući za novine i časopise *Naši dani* (1976-1978), *Sarajevske novine* (1977-1978), *Oslobođenje* (1978-1986), *Zvuk* (1978-1980), *Odjek* (1980-1982), *Slobodna Dalmacija* (1988.-2001). Objavio je preko 1500 glazbenih kritika (koncertnih i kazališnih) te uobličio više od 300 eseja i autorskih radijskih emisija. U njima se često zamjećuje autorska vizija organizacije glazbenih događaja te poticaji i smjernice za daljnji razvoj. Pišući kritike u *Slobodnoj Dalmaciji* konstantno je participirao u oblikovanju glazbene povijesti Splita, ispisujući tekstove koji su pokazatelj njegova osobna i kazališnog vremena, ali i mogući inspirativni predložak za neka buduća čitanja i glazbena, odnosno kazališna stvaranja. Prateći razvoj i stasanje mnogih vokalnih i instrumentalnih glazbenih tijela, kao i institucija, Grgić se marno upuštao u opsežne i sustavne sinteze (*Splitska opera (1945.-1993.)*, *Koncerti na Splitskom ljetu*), koje su nerijetko dovodile do vrijednih monografskih izdanja. Povodom jubileja 30. godišnjice osnutka Gradskog zbora Brodosplit, objavio je monografiju koja bilježi kontinuitet i kvalitet umjetničkog djelova-

nja zbora i svjedoči o njegovoj životnosti u splitskoj kulturnoj sredini. Znanstvenički poduhvat oblikovanja monografije *Omiškog festivala* povodom 40. godišnjice postojanja vođen je iz perspektive institucije koja je postala sjecištem povijesti i suvremenosti, svjetovnog i sakralnog, pučkog i artističkog, razotkrivajući svoj baštinski ali i europsko-mediteranski kontekst u kojemu se objavljuje i obnavlja tajna njezine postojanosti. Nastojeći da se arhivski tragovi ožive, da se zabilježe i ugraju u sustav postojećih, živih kanona, Grgić je s dovoljno znanstveničkog naboja, i, nadasve, brige o nasljeđu i estetici ispisao poticajne stranice o razvojnom putu omiškog festivala, ostavljajući prostor za dalju etnomuzikološku elaboraciju i inicirajući nove nadgradnje u slaganju mozaika hrvatske tradicijske kulture.

Nastavnički rad započeo je 1987. godine na Fakultetu prirodoslovno-matematičkih znanosti i odgojnih područja u Splitu, nastavio na Akademiji dramskih umjetnosti u Zagrebu, područno odjeljenje u Splitu, zatim na Humanističkim studijima i Filozofskom fakultetu u Splitu, te na Muzičkoj akademiji u Sarajevu i Umjetničkoj akademiji u Splitu, gdje je obavljao i dužnost dekana (2005.-2009.). Povezujući praksu s teorijom, u svojem je glazbeno-pedagoškom radu nastojao prikazati načine i oblike kulturnog života na našim prostorima, preferirajući doticaj s lokalnom arhivskom građom koja je činila predmet njegovih znanstvenih istraživanja. Trudio se oživjeti muzikalije, prevodeći ili nadopunjujući trošne rukopise u suvremenu grafiju, kako bi se konačno omogućilo njihovo upoznavanje i vrednovanje. Kao mentor diplomskih i magistarskih radnji argumentirano je ustrajavao na izboru tema kroz istraživanje glazbe vlastitog kraja, što je rezultiralo dragocjenim, novim i izvornim spoznajama. Sve je to razlogom vrlo živog i toplog sjećanja na njegova predavanja, na njegovu vedru, optimističnu narav, na osobu punu hrabrosti, vjere i nadanja.

Poznavati dr. Grgića u njegovu znanstveno-istraživačkom radu značilo je poznavati čovjeka s neskrivenom strašću prema predmetu svojega muzikološkog bavljenja koji je neraskidivo vezan uz splitsku glazbenu baštinu, a poglavito, uz prostor katedrale. S jednakom dozom znanstveničkog erosa, nesebično je ustupao rezultate vlastitih istraživanja i planirao znanstvene suradnje. Najtrajniji predmet njegova interesa činio je opus splitskog polihistora, liječnika i skladatelja dr. Julija Bajamontija (od magistarske radnje do pripravljenog kataloga Bajamontijevih djela u rukopisu), potom sređivanje i katalogizacija Glazbenog arhiva splitske katedrale, te istraživanje profesionalnih glazbenih zanimanja i službi u splitskoj prvostolnoj crkvi, što čini sadržajnu okosnicu knjige *Glazbena kultura u splitskoj katedrali od 1750. do 1940.* Nastavak takvog promišljanja vodio ga je u daljnja istraživanja arhivske građe i doveo do upotpunjavanja niza splitskih kapelnika i orguljaša od Tome Cecchinija i Jakova Bertonija do Benedetta Pellizzarija. Nesmanjeni naboj prema istraživačkom poslu pretočio se u brigu da sredi i sistematizira

neobjavljene rezultate svojih znanstvenih dosegâ kako bi se na njih mogla, kao na neku vrstu znanstvene oporuke, nastaviti buduća glazbeno-historiografska istraživanja.

Uz *Zahvalnicu Hrvatske glazbene mladeži u povodu 50. obljetnice osnutka* 2004. godine, za svoj je rad na polju glazbene umjetnosti stekao više različitih društvenih i stručnih priznanja (plaketa *Grada Sarajeva* 1985., *Bernardin Splitsanin* 1995., *Mandolina Imota* 1996., *Bijačka vila* 1997., *Canticum novum* 1998., *Julije Bajamonti* 2001., *Jakov Gotovac* 2005., nagrada *Grada Splita* 2007., nagrada *Grada Omiša* 2009., nagrada *Splitsko-dalmatinske županije* 2010.). Za svoja radiofonska ostvarenja zavrijedio je nagrade RTV Sarajevo, JRT-a u Ohridu i Saveza Muzičke omladine i JRT-a u Grožnjanu. Knjizi s naslovom *Glazbena kultura u splitskoj katedrali od 1750. do 1940.* dodijeljena je nagrada Hrvatskog društva skladatelja *Josip Andreis*, a monografija *Gradski zbor Brodosplit 1972.-2002.* nagrađena je Medaljom grada Splita. Dobitnik je i diskografske nagrade *Porin* te nagrade *Ivan Lukačić* na Varaždinskim baroknim večerima.

Stvaralački opus i djelovanje Miljenka Grgića bili su „putokaz” mnogima koji su ga slijedili i poznavali, pa moramo biti svjesni da smo u baštinskom smislu postali nasljednicima njegova djela. Njegov je opus dovršen, bogat i raznolik. A slava toga opusa i života nedvojbeno je i naša... Zato, dragi profesore i mentore, hvala Vam na svemu. Svaki razgovor s Vama sugovorniku je donosio novo, ugodno iskustvo, dragocjeno obogaćenje. Zadužili ste nas svojom pokretačkom energijom i idejnošću, svojim marnim profesionalnim radom i ustrajnošću urezavši trajan i neizbrisiv trag u glazbenoj kulturi Splita i čitave Hrvatske.

Miljenka Grgića pamtit ćemo kao uzoritog kolegu, neumornog organizatora i promicatelja hrvatske glazbene baštine, susretljivog i dragog čovjeka koji će ostati u živom sjećanju mnogih koji su imali čast i zadovoljstvo poznavati ga i s njime surađivati.

Ivana Tomić Ferić

Vito Balić